

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2014 M. LAPKRIČIO 5 D. NUTARIMO NR. 1206 „DĖL SOCIALINĖS
PARAMOS IŠMOKŲ ATSKAITOS RODIKLIŲ DYDŽIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
(TAP-21-1772; 21-31944(2))**

2021-12-06 Nr. NV-3138

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Projekto tikslas – siekiant mažinti skurdą ir socialinę atskirtį, didinti socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžius.

Dabartinė situacija:

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymas įpareigoja pagal patvirtintą metodiką kasmet apskaičiuoti minimalių vartojimo poreikių dydį (MVPD) ir jį taikyti ateinančių metų bazinės socialinės išmokos (BSI), šalpos pensijų bazės (ŠPB), tikslinių kompensacijų bazės (TKB), valstybės remiamų pajamų (VRP) dydžiams nustatyti (tvirtina Vyriausybė). 2021 m. MVPD – 260 eurų (2020 m. – 257 eurai).

- **BSI** taikoma apskaičiuojant įvairias išmokas vaikams, išmokas, susijusias su vaiko globa (rūpyba), laidojimo pašalpa, paramą palaikams parvežti, socialinę paramą mokiniams, neįgaliesiems transporto išlaidų kompensacijas, išmokas nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusiems asmenims, dienpinigius ir kariūnų stipendijas, apibrėžiant kompensuojamų kelionės, gyvenamųjų patalpų nuomos, persikėlimo išlaidų dydžius, mėnesio atlyginimą asmenims, vykstantiems dirbti į užsienio lietuvių bendruomenes, organizacijas, kultūros įstaigas ir švietimo įstaigas, sportininkų rentas, stipendijas, normines studijų kainas, taip pat įstatymų pagrindais sudarytų komisijų pirmininkų, jų pavaduotojų ir narių atlygį, ir kt. Su BSI susijusias išmokas ir paramą gauna apie 600 tūkst. asmenų.
- **ŠPB** yra šalpos išmokų (šalpos neįgalumo pensijų, šalpos senatvės pensijų, šalpos našlaičių pensijų, šalpos kompensacijų ir socialinių pensijų) dydžio matas. Šalpos išmokas gauna apie 60 tūkst. asmenų (našlaičiai, neįgalūs vaikai, nuo vaikystės neįgalūs suaugę asmenys, kiti neįgalieji ir senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, neįgiję stažo socialinio draudimo pensijai gauti).
- **TKB** yra slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų dydžio matas. Tikslines kompensacijas gauna neįgalieji (apie 91 tūkst. asmenų), kuriems nustatyti specialieji poreikiai.
- **VRP** taikomas vertinant asmens pajamas ir (ar) turta, suteikiant teisę asmenims į socialinę paramą, nustatant asmenų mokėjimo už socialines paslaugas dydžius, taip pat apskaičiuojant socialinės paramos dydžius. Nuo VRP priklauso socialinės pašalpos, būsto šildymo išlaidų kompensacijos, vienkartinės įsikūrimo pašalpos prieglobsčio gavėjams ir lietuvių kilmės asmenims (šeimoms), perkeltiems iš humanitarinės krizės ištiktų šalių, pašalpos maistui ir smulkioms išlaidoms užsieniečiams, gyvenantiems Pabėgėlių priėmimo centre, teisė į mokinių nemokamą maitinimą ir paramą mokinio reikmėms įsigyti, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti ir kt.

Projekto esmė, nauda. Siūloma nuo 2022 m. sausio 1 d. patvirtinti:

- 1) 2 eurai didesnę BSI dydį – 42 eurus (šiuo metu – 40 eurų);
- 2) 7 eurai didesnę ŠPB bazės dydį – 150 eurų (šiuo metu – 143 eurai);
- 3) 6 eurai didesnę TKB dydį – 126 eurus (šiuo metu – 120 eurų);
- 4) 1 euru didesnę VRP dydį – 129 eurus (šiuo metu – 128 eurai).

Numatoma nauda: padidėjus ŠPB, šalpos išmokos, priklausomai nuo išmokos rūšies ir gavėjų kategorijos, padidės nuo 3,5 euro (šalpos našlaičių pensija) iki 15,75 euro (šalpos neįgalumo pensija asmenims, netekusiems 100 proc. darbingumo iki 24 m. amžiaus); padidėjus TKB, tikslinės kompensacijos, priklausomai nuo nustatytų specialiųjų nuolatinės slaugos ar priežiūros (pagalbos) poreikių, padidės nuo 3,6 iki 15,6 eurų; padidinus VRP, vidutinis socialinės pašalpos dydis padidės nuo 107,7 iki 109 eurų, su VRP susijusių išmokų, socialinę paramą, kompensacijas gaunančių asmenų skaičius išaugs nuo 1 proc. (išmokų

vaikams ir socialinės paramos mokiniams) iki 3 proc. (socialinių pašalpų ir būsto šildymo išlaidų kompensacijų nepasiturintiems gyventojams).

Papildomų lėšų poreikis – 57,8 mln. eurų, iš jų 53,5 mln. eurų iš valstybės biudžeto ir 4,3 mln. eurų iš savivaldybių biudžetų (iš jų: BSI didinti – apie 35 mln. eurų; ŠPB didinti – 8,1 mln. eurų; TKB didinti – 9,6 mln. eurų; VRP didinti – 0,8 mln. eurų iš valstybės biudžeto ir 4,3 mln. eurų iš savivaldybių biudžetų).

Lietuvos Respublikos 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte (2022 m. biudžeto įstatymo projektas) SADM numatyta 47,1 mln. eurų. Kultūros ministerijos (KM) papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis dėl BSI dydžio padidinimo – 30,3 tūkst. eurų. 2022 m. biudžeto įstatymo projekte KM numatyta 24 tūkst. eurų (19,4 tūkst. eurų – nacionalinėms ir Vyriausybės kultūros ir meno premijoms, 4,6 tūkst. asmenų, vykstančių dirbti į užsienio lietuvių bendruomenes, organizacijas ir kultūros, įstaigas kompensuojamoms išlaidoms). Vidaus reikalų ministerijos (VRM) papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis dėl BSI dydžio padidėjimo (neįtraukta į 2022 m. biudžeto įstatymo projektą) – apie 100 tūkst. eurų (vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų kursantų stipendijoms ir materialinei paramai, butpinigiams vidaus tarnybos sistemos pareigūnams).

Derinimas. Projektas be pastabų suderintas su Teisingumo ministerija, Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Užsienio reikalų ministerija rengėjus el. paštu informavo, kad pastabų neturi. Atsižvelgiant į Finansų ministerijos (FM), KM ir VRM pateiktą informaciją, teikimas papildytas informacija dėl priemonių įgyvendinimo kaštų.

FM pažymėjo, kad papildomos lėšos SADM socialinių išmokų baziniams dydžiams padidinti 2022 m. planuojamos atsižvelgiant į pastarųjų metų skiriamų lėšų socialinėms išmokoms mokėti nepanaudojimą ir vadovaujantis 2021-08-04 neformalaus ministrų pasitarimo „Dėl ministrų valdymo sritims, taip pat kitiems valstybės biudžeto asignavimų valdytojams planuojamų maksimalių valstybės biudžeto asignavimų sumų 2022-2024 m. strateginių veiklos planų projektams parengti“ protokolu.

Atitiktis Vyriausybės programai – susiję su Vyriausybės programoje nustatytais siekiais mažinti pajamų nelygybę, skurdą ir socialinę atskirtį, sistemiškai didinti išlaidas socialinei apsaugai, ypač mažiausias išmokas gaunantiems asmenims, kartu užtikrinant valstybės finansinį stabilumą.

Dalykinio vertinimo išvada.

Siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinus pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės redakcinio pobūdžio pastabą.

Socialinės politikos grupės patarėja
tel. 8 706 63853, el.p. daiva.buivydaite@lr.lt

Daiva Buivydaite-Garbštienė